

Савремена Шпанска легија

СТОГОДИШЊИЦА ИБЕРИЈСКИХ ГРЕНАДИРА

Пише Александар ЖИВОТИЋ

Модерна шпанска армија представља тренутно једну од најреспективнијих европских оружаних сила. Потпуно интегрисана у систем НАТО-а тренутно је присутна у свим важнијим заједничким операцијама Северноатлантског војног савеза. Један од стубова њеног присуства у свету представља Шпанска легија, која је недавно обележила стогодишњицу свог постојања. Ова по много чему специфична војна формација имала је своју бурну историју током „кратког XX века“. Формирана је 1920. посебним указом краља Алфонса XII.

Основна идеја тадашњег шпанског министра војног Хозеа Виљалбе Риквелме била је везана за стварање елитне јединице ранга пука коју би чинило пет батаљона попуњених странцима спремних за брзе интервенције широм шпанских колонијалних поседа. Креатори такве војне формације угледали су се превасходно на француску Легију странаца, имајући на уму француско искуство у примени формације тог типа на просторима који су знатно географски удаљени од домицилне државне територије. Такође, сећања на ангажовања француске Легије странаца у Шпанији током Првог карлистичког рата 1835. још увек су била жива. Снажан мотив за формирање легије као високомобилне и ефикасне војне формације био је везан и за изражену потребу за ангажовањем поузда-

Савремену Шпанску легију чини око 5.000 легионара сврстаних у једну бригаду и два самостална пука. Бригада је са два своја пука стационирана на шпанском тлу, док се самостални пукови налазе у шпанским афричким енклавама Сеути и Малиљи. Легија је директно потчињена шпанском генералштабу.

них и чврстих јединица у шпанским колонијалним операцијама на северу Африке уместо недовољно ефикасних јединица попуњених регрути-ма. Њен први командант потпуковник Хозе Милан Астрај Терерос инсистирао је на званичном називу Легија, што је и остварено, али тек 1937. године. У почетку су главнину припадника јединице чинили шпански држављани уз мањи број Кинеза, Јапанаца, Руса и Американаца и више десетина Кубанаца.

ВАТРЕНО КРШТЕЊЕ

Јединица је своје ватрено крштење имала непосредно по свом формирању, када је новембра 1920. ангажована за гушење побуне у Мароку. Првобитно су у њеном саставу били командна јединица и три батаљона који су по старом шпанском обичају добили назив „бандере”. Иницијално је сваки батаљон био састављен из штаба, штабне чете, две стрељачке и једне митраљеске чете. Процес нарастања формације трајао је до Шпанског грађанског рата, кад је 1937. прерасла у Шпанску легију састављену из 18 батаљона, једног тенковског и једног инжињеријског батаљона, као и групе за специјалне операције. Гушећи побуне у Мароку, а потом и радничке побуне у Шпанији, уз учешће у грађанском рату на националистичкој страни, легија је стекла репутацију војнички поуздане, али изузетно сурове и као такве врло непопуларне војне формације. Таквој репутацији доприносила је и чињеница да је шпански диктатор Франциско Франко суштински вој-

нички потекао из те јединице. У годинама које су уследило по окончању крвавог грађанског рата у Шпанији, легија је била оријентисана ка задацима везаним за осигурање шпанских поседа у Африци, али и ка снажном настојању на плану промене јавног лика јединице. У том периоду више пута је употребљена на различитим задацима у Мароку и западном делу Сахаре. Истовремено, уобличена је њена савремена организација која подразумева четири пука названих по старој шпанској традицији „терциоси”.

Нова реформа Шпанске легије десила се после 2000. кад је укинута обавеза служења војног рока. У датим условима поново је остављена могућност за пријем странаца у њене редове. На тај начин су држављани различитих земаља Јужне и Средње Америке, којима је матерњи шпански језик, добили могућност служења у Шпанској легији. Они су пре пријема морали да испуне услове везане за психичку, физичку и здравствену способност, да нису лишени грађанских права, да нису раније долазили у сукоб са законом, као и да нису млађи од 18, нити старији од 29 година. На тај начин се легија вратила својим традицијама и постала један од елемената шпанског опредељења за јачањем утицаја у својим некадашњим колонија-

Шпанска легија данас представља саставни део ударног ешелона шпанске армије. Способна је за тренутно брзо реаговање у најризичнијим ситуацијама.

Важан део традиције је музика – оркестар Шпанске легије и данас негује и изводи мелодије које су настале у време оснивања

Од настанка, легија је била запажена по једноставним униформама за разлику од оних које су носили пукови шпанске војске

Фото: Atlas ilustrado de la Legión

ма, данас земљама шпанског говорног подручја и снажног шпанског културног присуства. Непосредно по свом реформисању јединице легије учествовале су у заједничким НАТО мисијама у Босни и Херцеговини, Ираку и Авганистану. У јужном делу Либана 10. батаљон легионара учествовао је од 2006. у мировној операцији Уједињених нација. До повлачења из Ирака јединице Шпанске легије извршавале су своје задатке у области Нацафа. Током боравка у Ираку легионари су учествовали у неколико мањих операција против локалних побуњеника.

УДАРНА ПЕСНИЦА

Савремену Шпанску легију чини око 5.000 легионара сврстаних у једну бригаду и два самостална пука. Бригада је са два своја пука стационирана на шпанском тлу, док се самостални пукови налазе у шпанским афричким енклавама Сеути и Малиљи. Легија је директно потчињена шпанском генералштабу и чини ударну песницу шпанских војних снага намењених за брзо реаговање. Бригада легије настала је 1996. прерастањем дотадашње 23. моторизоване бригаде у 2. бригаду легије. Као таква, одмах је постала саставни део шпанских снага за брзо реаговање. Њена команда данас се налази у Виатору и потчињени су јој командни батаљон, лаки оклопни батаљон опремљен оклопним возилима италијанског порекла типа „Бентауро” и извиђачким оклопним возилима шпанске производње типа VEC M-1, 3. пук легионара који чине два пешадијска батаљона на оклопним возилима шпанске производње типа BMR M-1, 4. пук легионара с два батаљона моторизоване пешадије, дивизион полске артиљерије опремљен хаубицама типа L-118A1 калибра 105 милиметара, инжињеријски батаљон, као и јединице намењене за логистичку подршку. Ван састава бригаде налазе се још два пука легионара који су стационирани на северу Африке – 1. пук у Малиљи, док је 2. пук стациониран у Сеути. У оквиру легије налази се и батаљон намењен за специјал-

Легија маршира знатно брже од регуларне војске која прави 90 корака у минути – легионари марширају са 160–190 корака у минути

на дејства. Батаљон је у погледу опремања и обуке био потчињен команди специјалних снага, али је 2019. поново потчињен легији. Та јединица се попуњава искључиво добровољцима који су раније служили у осталим батаљонима Шпанске легије. Током своје изузетне дуге и напорне обуке припадници батаљона обучавају се у подводном ратовању, извођењу операција у планинским и арктичким условима, оспособљавају се за извођење различитих диверзантских акција, пролазе основну и сложенију падобранску обуку, припремају се за извршење извиђачких задатака у дубини противничке територије, оспособљавају за противтерористичка дејства и вођење блиске борбе и учешће у мисијама трагања и спасавања. Најсложенији видови обуке унутар те јединице обављају се у сарадњи с америчком страном на полигонима Форт Брага.

ДУГА И НАПОРНА ОБУКА

У односу на остатак шпанских оружаних снага легија се разликује по својим традицијама, обуци, опреми и униформи. Некада је унутар ње постојао и посебан систем подофицирских чиновца. Данас у том погледу је

Током дуге и напорне обуке припадници батаљона за специјална дејства обучавају се у подводном ратовању, извођењу операција у планинским и арктичким условима, оспособљавају се за извођење различитих диверзантских акција, пролазе основну и сложенију падобранску обуку...

дина разлика постоји у називу обичних војника који немају назив редова, већ „легионара витеза”. Ипак, тај назив се не стиче аутоматски при уласку у редове легије, већ по проласку напорне обуке и предвиђених иницијалних тестова. Сама основна обука легионара траје четири месеца и одвија се у Касерасу или Кадизу. Обука будућих легионара подељена је у два циклуса. Током прва два месеца одвија се основна војна обука уз интензивне форсиране маршеве и пресирану борбену обуку. Кандидати који успешно прођу први циклус закључују двогодишње или трогодишње уговоре. По завршетку четворомесечне обуке легионари се упућују у јединице где настављају са специјалистичком обуком.

Униформа легионара не разликује се много од свеукупног начина одевања у шпанским оружаним снагама. Разлика је превасходно у традиционалним парадним униформама и препознатљивој капи „каки” боје с црвеном кићанком. За разлику од осталих војника легионарима је дозвољено да носе браде. Крајње специфичну маскоту Шпанске легије представља коза која се неизоставно појављује приликом свечаних дефилеа легионарских јединица, обавезно украшена легионарском капом и марамом.

Пешадијско наоружање јединица Шпанске легије готово је идентично као и код других пешадијских састава шпанске армије. Основно наоружање чине пушке немачке производње типа G 36Е с модулним лансером калибра 40 милиметара AG 36А, као и немачки митраљеви типа НК MG 4 и пиштољи USP9. У употреби су и тешки митраљеви типа М2 „Browning” и аутоматски бацачи граната калибра 40 милиметара типа SB LAG 40. Поред поменутих борбених возила користе се и четворточкаши шпанске производње типа URO VAMTAC конструисани и дизајнирани по угледу на амерички HUMVEE, камиони шпанске компаније URO, италијанска тактичка возила типа LMV Iveco и јужноафрички RG 31 „Nyala”.

Шпанска легија данас представља саставни део ударног ешелона шпанске армије. Способна је за тренутно брзо реаговање у најризичнијим ситуацијама. Њена специјална јединица представља врхунски обучен и опремљен састав способан за извођење широког спектра специјалних дејстава у свим временским условима. Такође, јединице легије представљају снажан елемент шпанског присуства у заједничким операцијама НАТО-а. Упркос дубокој инволвираности у мултинационалне структуре, Шпанска легија је у организационом, али и у визуелном погледу успела да сачува богате националне традиције.!

Фото: Atlas ilustrado de la Legión

Специфичну маскоту Шпанске легије представља коза која се неизоставно појављује приликом свечаних дефилеа легионарских јединица, обавезно украшена легионарском капом и марамом

Супротно уобичајеној војној пракси, легионарима је допуштено да имају браде и да носе откопчану кошуљу летње униформе

